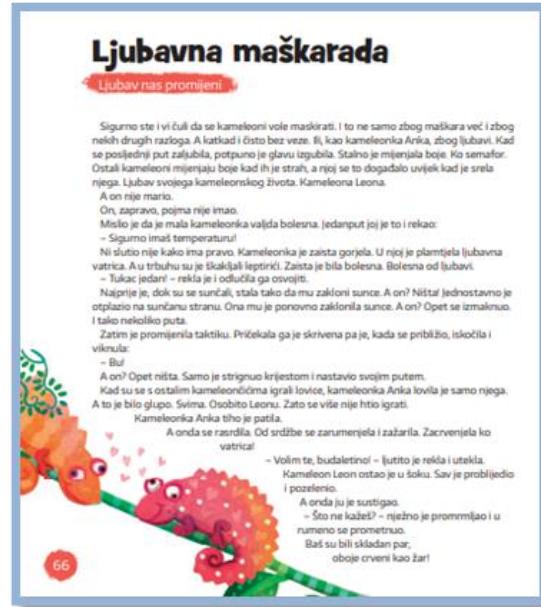

PROGRAM KULTURE U VELJAČI 2023.

1. veljače 2023. – Danas obilježavamo „*Svjetski dan čitanja naglas*“. Trebao bi pokazati svijetu kako pravo na čitanje i pisanje pripada svima. Čitanje na glas ima brojne prednosti poput stvaranja poveznice između gorovne i pisane riječi, poboljšavanje koncentracije, razvijanje maštete, jačanje kognitivnih sposobnosti i razumijevanje vlastitih osjećaja. Djeca i odrasli širom svijeta, slaveći moć riječi kreiraju društvo koje će omogućiti svakom, baš svakom djetetu pravo na obrazovanje te pristup knjigama i tehnologiji. Kako je ovaj mjesec ljubavi i maski danas smo naglas čitali priče koje govore upravo o tom, *Mačak Valentin i Ljubavna maškarada*.

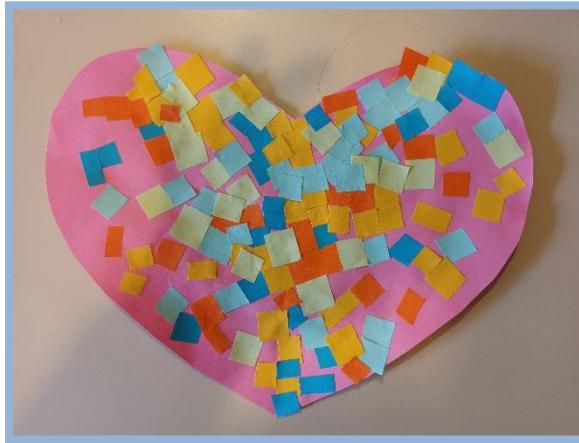

8. veljače 2023. – Bliži nam se najromantičniji dan u godini – „*Dan zaljubljenih*“ ili *Valentinovo*. Brojne su priče o tome zašto se obilježava i kako je nastao. Tom prigodom na internetu smo pronašli kako puno zanimljivosti vezane uz taj dan, a osobito su nam zanimljivi hrvatski običaji vezani uz Valentinovo. Saznali smo da se drevna hrvatska božica proljeća, ljubavi i ljepote nazivala Lada. U hrvatskom narodu postoji nekoliko starih običaja vezanih uz taj dan koji nisu nužno vezani uz ljubav i zaljubljenost. Vjerovalo se da ako je na taj dan lijepo vrijeme da će onda i tokom cijele godine biti takvo. Najviše je bilo rašireno vjerovanje da se na taj dan ptice žene (*ptičja svadba*) čemu je posebno pridonosio ugođaj koji su stvarali razigrani i raspjevani vrapčići. Takvo vjerovanje proistjeće iz toga što ptice u to vrijeme započinju gradnju svojih gnijezda te ih se sve češće čuje kako pjevaju. Na Valentinovo su se pekla peciva u obliku ptica koja su se zatim darivala. Uz pisanje čestitki i darivanje poklona, u Hrvata je postojao i običaj da djeca večer prije Valentinova na prozoru ostave sastojke za kolače, poput brašna, mljeka, kvasca i soli. Djeci se objasnjavalo da se na Valentinovo ptice žene te da

peku svoje kolačiće. Zatim bi ih se na samo Valentinovo poslalo u dvorište potražiti kolačiće koje su naravno prije toga ispekli roditelji, a ne ptičice.

Također je postojao i običaj slanja djece da u dvorištu potraže crvene čizmice, ali su morala ići bosa. Djeca ne bi našla čizmice već kolače, slatkiše i jabuke te bi im se zatim objasnilo da je zima na njihovim bosim nogama ostavila trag poput crvenih čizmica. Odlazilo se i na svetu misu te zatim u šumu hraniti ptičice. Također se na Valentinovo postilo i molilo svetog Valentina da zaštiti ljude od bolesti budući da on po vjerovanju štiti zdravlje, a posebice štiti od padavice te čuva zdravlje očiju. Žene su isto tako na taj dan bile poštedene od kućanskih poslova. Jedan od poznatih simbola Valentinova u hrvatskom narodu je i bubamara, poznata i pod nazivom božja ovčica ili božji volak. Također se uz Valentina veže i simbolika pčela. Izradili smo i nekoliko likovnih radova na temu Valentinova.

15. veljače 2023. – Poklade, maškare, mesopust, poklade, bušari, šafingari, fašnik, pust, karneval... Sve su to nazivi za razdoblje norenja ili ludovanja u mjesecu veljači. U to vrijeme svatko ima priliku postati netko drugi, nešto drugo – ratnik, princeza, pčelica, jagoda, perilica

rublja, svemirski brod... Iz udžbenika za Hrvatski jezik pročitali smo naše najzanimljivije narodne običaje. Danas su u Hrvatskoj vrlo popularni gradski karnevali a među najpoznatijima su oni u Rijeci, Samoboru, Zadru, Đakovu...

POKLADE

ISTRA I KVARNER

Nakon blagdana Tri kralja počinju pokladni običaji. Zbijaju se u razdoblju prelaska zime u proljeće. Nekad su imali ulogu odbijanja zlih sila sa željom da sve bude plodno. Danas prevladava zabava maskiranih skupina koje prolaze mjestima. Ponekad su u skupini različite maske, a ponekad je čitava skupina odjadena u isti kostim. Poklade završavaju Pepešnicom. Od tega trenutka počinje korizma, priprema za blagdan Uskrsa. Ukućani su pokladare darivali raznovrsnim darovima, primjerice króstulama.

GORSKI KOTAR, LIKA I DINARSKO PODRUČJE

U dinarskom su predjelu pokladne maske čudesna bita ovijena ovijim runom, šarenim vrpčama, malim i velikim zvonima te likovi maskaraca i žena – dida i babe. Voda povorke nosio je sablju na koju je nizaio darove. Ukućani su darivali pokladare raznim darovima: suhim mesom, kolačima, pićem i novcem.

Opisane običaje povezujemo s hrvatskom tradicijskom kulturom. Na susretima ljubitelja tradicijske kulture djeca preuzimaju znanja i vještine kopiranjem i učenjem od starijih. Tragovi tradicijske kulture danas se čuvaju u zavičajnim muzejima, zbirkama i kulturno-umjetničkim društvima.

Irena Miholić

KARNEVAL U GLAVNOME GRADU REPUBLIKE HRVATSKE – ZAGREBU

Na zagrebačkom području od blagdana Sveta tri kralja (6. siječnja) do Pepešnice i korizme Zagrebom je vladala Njegova Visost, princ Karneval. Zagrebačko je plemstvo u svojim domovima priredovalo plesove pod maskama, dok je u uličnim pokladnim događanjima sudjelovao gotovo cito puk...

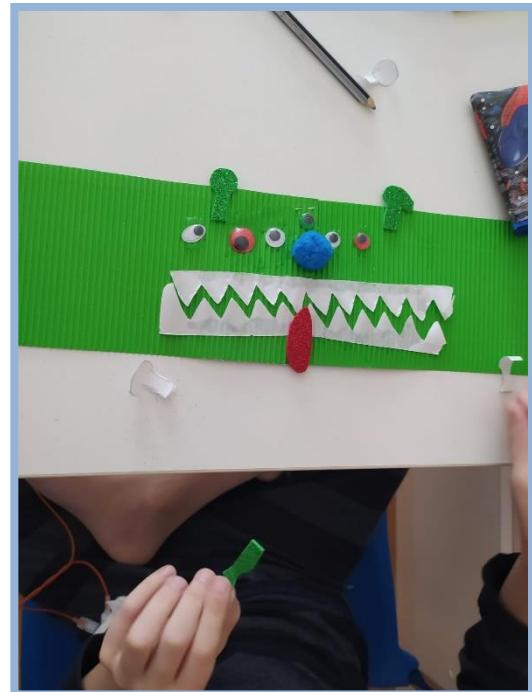
U 20. stoljeću najveselje i najraskošnije zabave održavale su se na pokladni utorak. U to doba život je u potpunosti bio podređen fašničkemu duhu, kakav u Hrvatskoj danas možemo osjetiti u Samoboru i Rijeci. U Europi je zasigurno najpoznatiji karneval u Veneciji, dok su u svijetu najpoznatiji brazilijski karnevali u Riju de Janeiru i Sao Paulu.

puk – narod

Vesna Lesnar

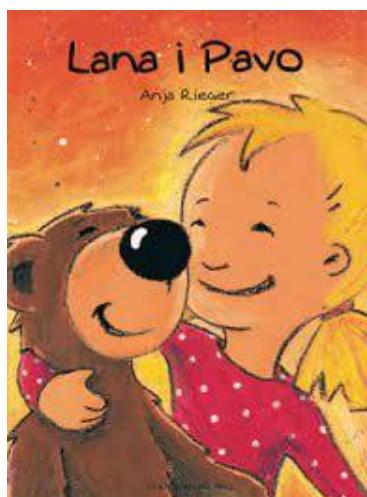
Učenici su napravili nekoliko zanimljivih likovnih radova. Bio je tu jedan zanimljiv vanzemaljac koji je zalistao na našu planetu, zatim prekrasan leptir i jedan umiljati lavić. ☺

KNJIGOLJUPCI U VELJAČI 2023.

1. veljače 2023.

Anja Rieger: Lana i Pavo

Djevojčica Lana i njezin plišani prijatelj Pavo su nerazdvojni. Lana s njime jako voli provoditi svoje vrijeme, no u igri mu često nesvesno nanosi bol. Jednoga dana Pavo odluči Lani vratiti istom mjerom. Lana je usnula neobičan san i shvatila da neki njezini postupci nisu bili u redu. Od tada se njihov odnos zauvijek promijenio na bolje...

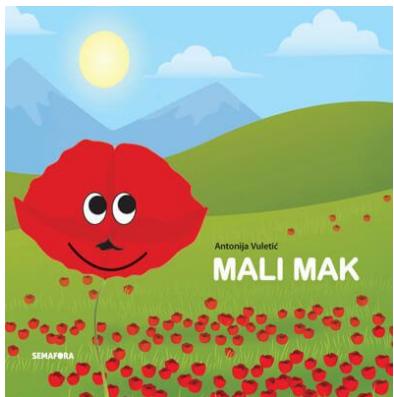
8. veljače 2023.

Slikovnica za djecu o sigurnosti na internetu: Sigurni s Neticom!

Povodom Dana sigurnijeg interneta (7.2.) nastavili smo se baviti ovom važnom temom čitajući slikovnicu o Netici. Ona i njezini prijatelji često koriste digitalnu tehnologiju u svojoj interakciji. Baš poput nas koriste se računalom, mobitelom, tabelom.. Ova edukativna slikovnica poslala nam je vrlo važnu poruku da na internetu uvijek moramo oprezni! Nikome ne smijemo давati svoje podatke, kliknati na nepoznat sadržaj i nikako ne smijemo pristati nalaziti se s osobama koje ne poznajemo!

15. veljače 2023.

Antonija Vuletić: Mali mak

Povodom Međunarodnog dana djece oboljelih od malignih bolesti upoznali smo se sa slikovnicom naše divne Antonije koja je kao malena djevojčica i sama pobijedila tešku malignu bolest. Upravo ovom slikovnicom svim malenim borcima želi uliti nadu da će sve biti dobro te da je život lijep i radostan!

Priča prati malog maka koji je rastao u šumi pokraj tulipana. Bio je nesretan i nezadovoljan. Odlučio se upustiti u pustolovinu života nakon koje je shvatio da je mu je cijelo vrijeme kod kuće bilo najljepše i da mu baš ništa nije nedostajalo! Budimo zahvalni na daru života i ne skrivajmo osmijeh s naših lica!